

การใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรายวิชา ญ33206 เสริมทักษะภาษาญี่ปุ่น 3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

อาจารย์ศิโรรัตน์ เอ็มประณีตร
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาตะวันออก (ภาษาญี่ปุ่น)

ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาเสริมทักษะภาษาญี่ปุ่น 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เอกวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้โครงสร้างที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ คำศัพท์ และสำนวนในระดับที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น และนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องตามสถานการณ์จริง รวมถึงนำเสนอข้อมูลต่างๆ ด้วยการอภิปรายและการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมพร้อมและสร้างแรงจูงใจ

ผู้สอนเกริ่นนำถึงหัวข้อที่จะใช้ คือ “2021年の目標 เป้าหมายในปี 2021” โดยตั้งคำถามถึงเป้าหมายในปีที่ผ่านมา ว่าผู้เรียนมีเป้าหมายหรือไม่ และสามารถทำได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่ อย่างไร ทำได้เพราะอะไร หรือทำไม่ได้เพราะอะไร ให้ผู้เรียนลองคิด รวมทั้งหาเหตุผลรองรับ ผู้สอนสุ่มเรียกผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อตอบคำถาม

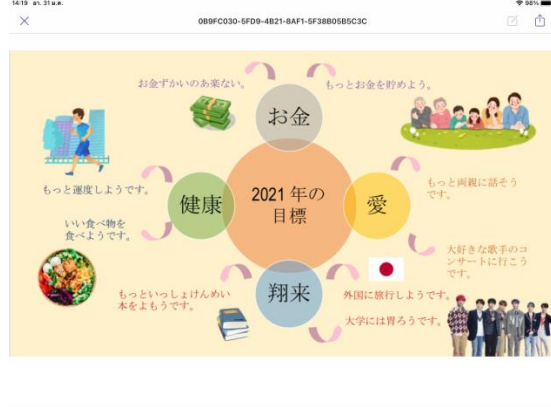
ขั้นที่ 2 ขั้นการเรียนรู้โดยตรง

ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ในขั้นนี้ผู้สอนใช้สื่อ Power Point ประกอบการบรรยายเนื้อหาเกี่ยวกับเป้าหมาย และหลักการเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) รวมถึงยกตัวอย่างแผนผังความคิดที่ดี มาให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ ทำความเข้าใจกับการเขียนแผนผังความคิดได้มากขึ้น สลับกับการใช้สื่อคลิปวิดีโอ เพื่อให้ผู้เรียนได้ดูตัวอย่างการนำเสนอ และการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมโดยใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบ หรือตั้งประเด็นให้นักเรียนร่วมกันวิพากษ์ในเชิงสร้างสรรค์

จากนั้น ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนเขียนแผนผังความคิดและนัดหมายการนำเสนออย่างละเอียด และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามจนเข้าใจตรงกันในทุกขั้นตอน เพื่อให้ให้นักเรียนไปเตรียมงานเพื่อนำเสนอ

ขั้นที่ 3 สรุปองค์ความรู้และนำเสนอ

ผู้เรียนแต่ละคนจะเปิดผลงานแผนผังความคิดของตนเองขึ้นมา และนำเสนอด้วยการเล่าให้เพื่อนๆ ในชั้นเรียนฟัง โดยมีสื่อประกอบการนำเสนอ เช่น มีคลิปวิดีโอ มีการร้องเพลงประกอบ หรือเปิดทำนองเพลงประกอบการนำเสนอ โดยผู้เรียนใช้ภาษาญี่ปุ่นในการนำเสนอทั้งหมด ซึ่งนอกจากผู้เรียนจะได้ใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้องแล้ว ผู้เรียนยังต้องอธิบายสิ่งที่ผู้เรียนคิดมา และนำเสนอให้ผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียนเข้าใจเป้าหมายของตนเองอีกด้วย

(ตัวอย่างแผนผังความคิดของผู้เรียน)

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินและสะท้อนผลการเรียนรู้

ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสะท้อนผล โดยมีการประเมินและให้ข้อเสนอแนะไปพร้อมกัน ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ 1) ความถูกต้องในการใช้ภาษา 2) การออกเสียง น้ำเสียง ท่าทางในการนำเสนอ 3) บุคลิกภาพในการนำเสนอ โดยเน้นการสะท้อนผลอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับปรุงและพัฒนาในการทำงานครั้งต่อไป

ผลที่เกิดขึ้นจากการนำการใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรายวิชา ญ33206 เสริมทักษะภาษาญี่ปุ่น 3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนสามารถเขียนแผนผังความคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งในการนำเสนอแผนผังความคิดของตนเอง ก็มีเหตุผลประกอบ ยกตัวอย่างให้ผู้เรียนคนอื่นเข้าใจเป้าหมายในชีวิตของตนเองได้ ผู้ฟังมีความสนใจและตั้งใจฟังในสิ่งที่ผู้พูดกำลังนำเสนอ มีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี